Anul IV. Nrul 43 — Prețul unui exemplar 3 Lei — Timisoara 21 Dec. 1930

Svastica Banatului

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CREȘTINE

De sub presidenția D-lui A. C. CUZA.

ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari și muncitori Lei 160 | Pentru bănci și fabrici . . Lei 500
Pentru intelectuali . . . . „ 250 | Abonament de sprijin . . . „ 1000
Jugoslavia 260 Dinari — America 4 Dolari

Director-proprietar: ALEXANDRU ȚIERANU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: TIMIȘOARA I., Str. M. Eminescu Nr. 5.

25 Decemvrie.

Mare și semnificativă zi! Azi toată creștinătatea serbează cu bucurie apariția în lume a fiului omului Mântuitorul neamului omenesc! Azi se naște acela care ident ficându-se dreptății Dumnezeești a scăpat neamul omenesc din robie. Singură dragostea cuvântului lui Dumnezeu prin întruparea Sa putea să vindece umanitatea de robia păcatului care asemenea unu-i râu ce după mai multe rătăciri s'ar fi perdut în mare. Doritul Mântuitor astăzi făcându-se om s'a născut din preacurata fecioară Maria! „Sa născut astăzi vouă mântuitor care este Hristos Domnul" (Luca c. II. $_{11}$) Mintea mărginită omenească nu poate concepe marile binefaceri aduse de Isus odată cu întruparea și venirea Sa pe pământ. Mântuitorul Hristos ne a dat adevărul și viața după cum ne învața evanghelistul (Ioan la 14_{16} „Eu sunt calea adevărul și viața" Cei ce caută pe Isus cu iubire, îl vor găsì mai aproape ca oriunde în ființa, Sa luminată de lumina culturei morale. Il va afla acolo unde e credință speranță și dragoste sfântă în Dumnezeu și față de aproapele nostru. Mulți rătăciți ai religiei creștine caută a strica biserica cea sfântă aceluia ce sa născut azi, prin aceasta negându-l pe El. Dar să ne aducem aminte de cuvintele Sf. Ap. Pavel care la I. cor. c. III 17 zice „De va strica cineva biserica lui Dumnezeu strica-l va pe acel Dumnezeu căci casa lui Dumnezeu Sfântă este precum sunteți voi" Iar la faptele apostolilor c. 5 $_{38-39}$ stă scris cuvântul lui Gamaliel „De este lucrul acesta dela oameni se va risipi iar de este dela Dumnezeu nu veți putea să-l risipiți" Deci cuvântul lui Dumnezeu care sa născut azi este din Dumnezeu de aceia nu numai că n'a încetat ci din an în an devine tot mai sărbătorit și mai iubit. „Mântuitorul nostru Isus Hristos a pătimit pentru noi lăsându-ne nouă pilde ca să urmăm urmelor Lui" (I. Petru c. 2_{21}) Deci fiecare creștin dator este a săvârșì fapte demne de o viață cu adevărat creștinească fiindcă în caz contrar va suferì consecințele vieții păcătoase când va fi înfățișat înaintea Tronului ceresc. Fericirea n'o putem afla decât în pocăință răbdare și fapte bune, nu întru desfătările trupului. Căci celor ce iubesc mai mult cele trupești decât pe Dumnezeu evanghelia le strigă „Vai vouă bogaților," și fericiți sunt cei săraci" (Luca C. 6) Deci să ne deșteptăm din letargie și să ne debarasăm de toate îndemnurile diavolului pentru a ne îndeplinì datorința sfântă de a da satisfacția cuvenită celor ce ne-au dăruit întrupatul fiu a lui Dumnezeu.

Conformându-ne pildei Mântuitorului Isus Hristos cu inimi înălțate putem striga din adâncul curățeniei lor: Hristos se naște măriți-L, Hristos din ceruri întâmpinați-L Hristos pre pământ înălțați vă, cântați Domnului tot pământul, și cu veselie lăudați-L popoarelor că sa preamărit."

Horia Vișoiu
Student în teologie

Cum sprijinesc autoritățile propaganda Culturală-Națională.

Niciodată nu m'am gândit ca fiu al României întregite a fi constrâns de a scrie rândurile ce urmează. N'ași fi crezut niciodată ca astăzi sub stăpânirea românească să fie boicotați de însăși autoritățile române chemate a încuraja și a promova desvoltarea culturală-națională în special aici la granița țării unde ne găsim par'că izolați în imensa masă a străinismului cotropitor, zic n'ași fi crezut că unele autorități vor avea „tupeul" fiindcă nu pot întrebuința alt termen, de-a desconsidera prin refuz și indiferență frumoasele inițiative ale acelora care au fost, sunt, și vor fi în toate timpurile pulsul patriotismului adevărat și cari răspund la semnificativul nume de „student creștin român". Ei bine, aceia cari cu demnitate poartă insigna S. C au fost ofensați! Și această ofensă a fost aruncată studențimei de către Primarul Municipiului Arad. Chiar aici la graniță unde se simte într'o măsură remarcabilă lipsa oamenilor stăpâniți de sentimente patriotice și acei cărora conștiința și demnitatea le impune acest lucru parcă voiesc a dovedi contrarul. Primarul Aradului în virtutea unei puteri dictatoriale nu permite studențimei pe care o consideră nedemnă de încrederea discreditându-o, a aranja o serbare culturală în teatrul comunal. Dar acelaș primar — durere — în urmă cu câteva luni a dat posibilitatea comunității baptiste a ține un congres în sala aceluiaș teatru comunal deci sprijinindu-i, pentru a semăna și a propaga ură între frați străinii care văzând că pe calea armelor n'au reușit a ne distruge urmărește această distrugere a Statului român sub masca religiunei (pretinse) infiltrând în sufletul poporului spiritul francmasonic al sectelor cari toate miroase a talmud jidovesc! Studențimea timișoreană solicitând primăriei Municipiului Arad sala teatrului pentru ținerea șezătoarei culturale sus amintite în cadrul căreia intra și redarea unor tradiționale obiceiuri ale Românilor de pretutindeni, cu ocazia Nașterii Mântuitorului Hristos, urmărind redeșteptarea sentimentelor naționale care se bazează pe datini, au fost refuzați printr'o atitudine nedemnă și chiar pătimașă de care s'a învrednicit D-l C. Luțai primarul Aradului. Și acest Domn drept răspuns delegației studenților față de cari a comis și un act de nedelicatețǎ, discutând cu ei pe culoar nesocotindu-i demni de a-i învita în biroul „Majestății Sale" le a spus într'o românească stricată; „băgați rugare înlăuntru, és voi vedea eu ce voi face". Ne punem acum întrebarea: ce sentimente nutrește Domnul Primar? Ori D-sa crede că printr'o astfel de atitudine a săvârșit un act național? Sau dă dovadă de un fel de filo-maghiar, sau altceva francm...? Nu acuzăm pe nimenea. Faptele însă care vorbesc ne trezesc bănueli cari confirmate se transformă în acțiuni regretabile pentru orce fiu al țării românești. Fiindcă trebuie să se știe că noi studențimea și tineretul acestei Sfinte țări suntem un factor distinct cetățenesc în promovarea conștiinței naționale și suntem liberi a ne manifesta în cadrele legilor.

Lăsăm la aprecierea opiniei publice nobilul gest al D-lui C. Luțai, care îl caracterizează. Iar studențimea ofenzată își va cere satisfacție!

Horia Vișoiu
student.

Cronica internă.

La ordinea zilei.

Sub acest titlu s'ar putea înregistra tot ce se prezintă la ordinea zilei, dela lucrurile cele mai mici, până la lucrurile cele mai mari. Așa ceva însă, cere spațiu, cere pagini întregi de gazetă, pe care nu le putem avea așa cum am dori și noi și d-voastră, cetitorilor.

Cauza! e foarte simplă: și la noi, ca și la D voastră, domnește criza; cu deosebirea, că la noi e mai acută ca la d-voastră, fiindcă la ea contribue, o parte dintre d-voastră, care nu-și achită la timp abonamentul pe care credem că-l vor achita în această lună de sfârșit de an, — cel puțin așa cere morala bunei cuvințe.

Totuși, noi ne vom sacrifica și acuma ca și'n trecut, tot așa cum vom face sacrificii și în viitor, în speranța că d-voastră, cetitorilor, ne veți ajuta achitând abonamentul, — asta pentru cei în restanță cu plata, — și vom căuta, de data aceasta, să dăm în rezumat ceeace e mai important la ordinea zilei; cum ar fi, de exemplu:

Bugetul cloncanilor.

O febră acută domnește de o lună de zile în țară. Guvernanții noștri, se străduesc de o lună de zile să întocmească un buget echilibrat.

Ce mai neastâmpăr, ce mai consfătuiri, ce mai socoteli pe cei mari, cari tae, comprimă, ciopârțesc, înghesue, aliniază cifre, suprimă ca să ajungă la bugetul impus de imperativul nevoii. Ce vedenii hâde, ce groază, ce spectre hidoase, stau mereu înaintea micilor slujbași, cari așteaptă cu încordare și în prada celor mai mari chinuri a nesiguranței zilei de mâine, când se vor vedea aruncați pe drumuri în toiul iernii, dați afară din slujbă de Statul nemilos, și din casă, de proprietar, pentru neplata chiriei.

La toate astea le pune capăt toba perceptorului, care îi vinde și ultimile sdrențe pentru plata impozitelor.

Această uriașă încordare de minți și de nervi, această cheltuială de forțe, această străduință fără ragaz, are — în aparență, — o îndreptățire: pregătirea unui buget echilibrat, țării.

Dar când ne gândim că toate partidele noastre politice cari s'au perindat pe la guvern, au trâmbițat la fiecare început de an, la toate răspântiile, că ei au echilibrat bugetul, pe care l'au nesocotit ori de câte ori o cer interesele partizanilor; iar la sfârșit, bietul buget, ajungea rupt, găurit de-ți era mai mare mila, mai putem spune că bugetul, echilibrat, dacă vreți să-i ziceți așa — este al țării?

Nu!... nici pomeneală; *căci bugetul echilibrat care lasă în urmă jale și mărește mizeria, nu este bugetul țării, ci al cloncanilor noștri politici, de cari țara și cu ea poporul, s'a săturat ca de mere pădurețe.*

Acest lucru s'a putut vedea, constata și înregistra, săptămâna trecută, la...

„Adunarea" liberalilor.

Plătiți cu câte cinci sutare de căciulă, vre-o 200 de inși, s'au adunat, săptămâna trecută, la Timișoara, la așa zisul „congres al partidului național-liberal-vintilist din Timiș-Torontal.

Curiozitatea mi-a îndreptat pașii într'acolo, unde m'am așezat într'un colț și-am privit: „partizanii" cari nici nu înjurau, nici nu aplandau; cari râ-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

deau de caraghioslâcurile celor cari vorbeau şi dela cari am auzit:

— *„Noi nu facem făgăduelil!"*...

Aoleo, zic eu, astora le este ruşine să mai făgăduiască şi ca să fie cu noroc am început să mă scarpin... după ureche... — *„Dar suntem gata să luăm puterea!!"*, aud între timp.

Ba, bine că nu! zic eu nedumirit de atâta îndrăzneală din partea oratorilor, cărora la început începuseră să le fie ruşine să mai mintă.

— *„Iţi fi,* — zice unul de lângă mine, din cei plătiţi cu cinci sutare, — *dar,... cine dracu v-o dă?*

Şi-a început omul să râdă deţi făcea poftă. Şi atâta am râs şi eu de râsul lui, că a trebuit să mă ţin cu mâinile de burtă...

Straşnică adunare, zic, asta însemnează faliment fraudulos de popularitate, pentru partidele politice, când chiar „partizanii" lor plătiţi, îi înjură în faţă, în chiar sala unde s'a ţinut adunarea

Asta nu trebue să ne mire că nu vor veni odată la conducere; căci prin fraudă şi cu concursul autorităţilor de azi, totul se poate după cum s'a observat la...

10 Decembrie,...

când o mână de studenţi, au fost excortaţi dela Cămin până la Biserică şi înapoi, prin plin centrul oraşului, de două sute de gardieni publici şi tot atâţia agenţi de poliţie, pentru că aceste vlăstare, speranţa de mâine a ţării, au vrut să meargă liniştiţi la Biserică, să asculte o slujbă creştinească.

Pentru excortarea unei bande de criminali odioşi, desigur că autorităţile noastre n'ar fi depus atâta exces de zel, cum au depus în cazul de faţă, de dragul jidanilor, cari au corupt totul în ţara asta.

Celor cari au luat aceste măsuri de pază inutilă, nu le putem spune decât: ruşine! fiindcă măsurile excesive de ordine pe cari le-a luat autorităţile, nu însemnează ordine, ci *dezordine morală* pentru autoritate, care, rămâne pentru totdeauna dezonorată...

Vbr.

„Şabes goim"-i.

Societatea telefoanelor are următorul consiliu de administraţie: Preşedinte: *Grigore Filipescu* (cel cu „Vlad Ţepeş"). Vicepreşedinţi: Ogiloic şi Proctor.

Membrii: Colonel Balm, General Alevra, I. Răducanu (actual ministru şi director la banca Marmorosch-Blank), Ordway, Aristide Blank, Pantazi, M. Ausschmit, Hermand Bahn, Stockton, Mitilineu (fost ministru de externe), Xeni, Gh. Cesianu şi Lugojeanu (subsecretar de Stat). Reprezentanţii statului: Sever Dan şi General Razu.

*

Stimate cetitor, ce zici la felul admirabil, cum s-a compus acest consiliu, numai din „patrioţi" de prima mână?!....

Adu Ţi aminte de versul lui Eminescu, care zice:

„Ce nu vii tu Ţepeş, Doamne,
ca punând mâna pe ei,
Să-i imparţi în două cete:
în smintiţi şi în mişei....
...să dai foc la puşcărie
şi la casa de nebuni"

A. Ţ.

Citiţi şi răspândiţi „Svastica Banatului"

Rugare deschisă

către Ministerul Agriculturii şi al Domeniilor în Bucureşti.

Domnule Ministru!

Subsemnatul primar al comunei Fibiş, judeţul Timiş-Torontal, cu cea mai patriotică datorie îmi iau îndrăsneală a mă folosi şi de acest ultim remediu al nădejdilor noastre de mai bine, ca după ce am epuizat toate formele legale şi ierarhice în cauza noastră de împroprietărire cu pădure comunală, fără rezultat, să Vă implorăm pe aceasta cale o revenire părintească asupra unei hotărâri nedrepte şi cu înaltă înţălegere a dispune urgent o îndreptare dela care va depinde în bună parte binele şi viitorul acestei comuni. Suntem o comună fruntaşă românească, fostă sediu al Contelui absenteist expropriat Siegfrid Wimpfen, dela care s'iau luat şi 12.000 jug. cadastrale pădure, a cărei extindare atinge nemijlocit hotarul nostru. Eram deci în primul rând îndreptăţiţi a fi împroprietărţi din aceasta pădure, ori cei 10 ani de zădarnică aşteptare ne-au lăsat uluiţi in faţa porţilor dreptăţii, cari sunt şi rămân închise pentru strădaniile noastre. Am prezentat şi memorii Domnului Ministru Mihalache prin deputaţii şi senatorii nostrii judeţeni, ba chiar şi prin Domnul Ministru Sever Bocu şi în locul rezultatului favorabil aşteptat, în 10 April 1930, onoratul Comitet Agrar cu hotărârea sa cu No. 2158/1930 ne-a exterminat cu desăvârşire din rândul petenţilor acordând tuturor celorlalţi câte o porţiune bună-rea, iar de comuna Fibiş nici măcar amintire? Cum am ajuns în faţa acestui înalt areopag? Prin o sfidătoare nesocotire a legii. Avusesem deja o hotărâre definitivă a onoratei Comisii Judeţene din 15 Septemvrie 1928, în baza căreia ni s'a fost acordat o suprafaţă de circa 740 jughere, care deşi nu era cantitatea prevăzută de lege, era totuşi mulţumitoare şi binevenită după o aşteptare atât de îndelungată. Aceasta hotărâre în baza legii era definitivă, executarie, fără considerare la apel. Misterul face, ca să nu fie executată ci apelată şi aşa a ajuns la forul nimicitor de mai sus. Cine apelează? Şeful Ocolului Silvic din Sarlota, un anumit domn cu numele Wircitzky, fost secretar personal al Contelui expropriat din Ungaria cu care fiind coleg de şcoală după toată probabilitatea va întreţinea legături prietineşti şi informative şi în prezent. Acest domn a mistificat o situaţie, că pădurea pe care noi o cerem e un parc îngrădit de vânătoare, că e proiectat a fi parc Regal şi că în consecinţă nu poate fi cedat de pădure comunală? Totul e pervertire şi neadevăr. Onorata Comisie Judeţeană a constatat luminos, că pădurea cerută de noi nu e îngrădită şi nici nu e parte constitutivă din aşa numitul parc de vânătoare. Ba s'a constatat chiar şi mai mult, că comunei şvăbeşti Şarlota i-s'a dat pădurea comunală tocmai lipită de parcul de vânătoare, iar comunei Bencec exact din acel loc, al cărei rest îl cerem noi. Deci e pronunţată şi vădită rea credinţă.

Mai nou s'a sesizat cu multă bunăvoinţă şi Onorata Comisie Administrativă agrară judeţeană în frunte cu Domnul Prefect de aceasta nedreptate ce ni s'a făcut. Ne-a îndrumat să ne adresm din nou Comisiei de Ocol din Lipova, crezându-se cu siguranţă în reuşita cauzei. Ori au trecut deja iarăşi două luni şi suntem informaţi că mâna neagră a informatorului iarăşi e la mijloc.

Domnule Ministru, Stăm consternaţi în faţa acestei urăciuni naţionale. Jur în prejurul nostru toate satele sunt împroprietărite. Comune şvăbeşti: Blumenthal, Remetea-Germană, Şerlota, Guttenbrunn, Naidorf s. a., toate împroprietărite cu păduri, cari nu numai le satisfac în plus trebuinţele lor de lemne, dar le servesc de un isvor ne secat de venituri în scop de progres în bună stare şi cultură, atunci când ele şi aşa erau de mult trecute înaintea noastră. Ori noi, cari am primit cu caldă inimă lângă noi o colonie întreagă de fraţi ai nostri din Ardeal, cărora acum suntem constrânşi a le mai ridica chiar şi o şcoală, cari ne zbatem cu sarcini, suprafireşti a ne reforma o casă culturală, cari vrem viaţă românească pe pământul sfânt al părinţilor nostrii, e cu putinţă să nu fim ascultaţi? E cu putinţă să fim lăsaţi jertfa unor informaţiuni izvorâte din suflet străin de sufletul nostru?

Slăvitul nost Rege iubit nu va lăsa ca numele Casei Regale să fie luat în deşert. Să fie folosit de platformă pentru a nenoroci o comună românească, care ţine mai mult la Rege şi Dinastie, decât la viaţa sa. Şi se va cerceta nu cumva e cazul că sub această platformă, să se servească o altă cauză misterioasă susţinută în permanentă la suprafaţă de conţii revizionişti, că stăpânul reprimindu-şi cumva pădurea, să nu o găsească „devastată de valahi"?

Altcum, cum e cu putinţă că şvabul din Şarlota a căpătat pădure chiar în nemijlocita apropriere a parcului, iar noi nu o putem primi nici la distanţă de 7—8 Km. de parc.

In nedejdea că ne-am adresat către cel mai competent Factor, chemat a face lumină în aceasta cauză dureroasă sesizându-se toţi oamenii de bine şi cu suflet românesc, cari ne-ar putea ajuta la rezolvirea ei, am semnat cu cele mai profunde sentimente de devotament:

Fibiş, la 11 Decembrie 1930.

Vasilie Micleus,
primarul comunei Fibiş

Naţiunea inconştientă?

de Pavel Berariu

Era în vara trecută prin Iulie Sub coroana deasă a unui castan înalt ce ne adăpostea de razele de foc, la o masă, am discutat cu amicul Horea Vişoiu în Vărădia de Mureş jud. Arad.

Deodată Vişoiu îşi ascunde capul în palme şi suspină. Nu îndrăsneam să-i turbur meditaţia. Este de prisos, căci după câteva minute cu un glas sonor şi puternic ca de profet, îngrijorat de situaţia lamentabilă a Ţării adusă la dezastrul de către guvernanţi nepricepuţi şi jidoviţi, Horea Vişoiu transfigurat, ni se adresează:

— *Naţiunea română este inconştientă de marele pericol care o ameninţă, pericolul jidovesc.* Atâta timp cât poporul românesc nu va fi convins de grozava primejdie ce ne pândeşte din partea neamului lui Israel, suntem sortiţi peirii. Aceasta va înceta când vom fi conştienţi de ura ce ne-o poartă.

— Da, este adevărat, îi răspund. Suntem inconştienţi de calea distrugerii pe care am luat-o. Călăii noştrii jidanii, ne strâng în gheare tot mai mult şi mai puternic, ne sugrumă, ne sug sângele ca cea mai scârboasă lipitoare. Iară noi, noi epigonii, ne certăm frate de frate, soră de soră, ne agităm pe chestiuni de politică de partid care a deschis lupta între fraţi, între Ardeleni, Regăţeni, Basarabeni, Bucovineni, ca şi cum n'am fi cu toţii fiii acelei Ţări, fiii acelui pământ cuprins între graniţile, pentru cari am vărsat sânge din belşug. Dela Nistru pân'la Tisa, vorbim aceeaş limbă, suntem acelaş neam, acelaş sânge, aceeaş naţie, ne ameninţă aceeaş primejdie jidovească pe care o simţim dar majoritatea o ignorăm. Nori negri s'au îngrămădit la orisont. O furtună grozavă ne ameninţă.

— Trebue să pornim la compania pe care o cere Ţara, la compania de luminare de trezire a poporului român. Tinera generaţia de azi avem o menire sfântă: *Să scoatem poporul de sub ghilotina jidovească.* Să ne jertfim pentru naţie. Ţăranii noştri au dreptul la o soartă mai bună, un trai mai fericit. Jidanii scârboşi prin alcoolul falsificat cu metilic i-au abrutizat. Să-i trezim din letargie. Ne-o cere Ţara frate Berariu, ne o cere suferinţele părinţilor şi fraţilor noştri. Ne-o cere Patria însângerată, Patria jefuită ca în cadru de către jidanii necinstiţi ne chiamă la datorie. La luptă deci fără întârziere, fără şovăire, fără milă.

Şi zicând acestea Vişoiu se arată dârz, puternic.

Printr'o viziune divină, zăream România fericită de mâne.

Ne-am sculat dela masă cu inimile întărite şi îmbărbătate. O linişte adâncă ne cuprinde sufletele. Simţeam că în noi începe o nouă viaţă.

România de mâne se zărea ca printr'un văl, dar se zărea fericită, bogată, puternică *şi fără jidani*...

Naţiunea română este inconştientă de marele pericol jidovesc. Este curatul dar tristul adevăr. Avem un popor blând iertător şi încrezător. Ospitatea Românului este proverbială. Şuvoiul de jidani ce s'a revărsat asupra ţărilor creştine a găsit la noi un adăpost eftin şi bun. Guvernele cari ne-au condus au fost slugile jidanilor. Toate au fost mituite de aurul jidovesc şi şi-au plecat urechea la cel mai mic murmur al jidanilor. Legi după legi au fost făurite cu scopul de a favoriza intrarea jidanilor în România. Aceştia au ştiut să profite de slăbiciunile noastre zi ne-au subjugat economiceşte şi politiceşte. Industria şi comerţul sunt în mânile jidanilor. Banii munciţi cu sudori de sânge de către bieţi noştrii plugari intră în pungile fără fund ale evreilor, care-i administrează numai în favorul lor.

Suntem supuşi jidanilor şi noi nu ne dăm seama. Nu guverne române ne conduc, ci jidanii. O beutură adormitoare ne aminteşte simţurile şi ne împăenjăneşte. Am ajuns de nici nu mai vedem prin noi înşi-ne.

Fraţi Români. Treziţi-vă pentru D-zeu sau de nu, va fi prea târziu. Răul de care suferim este din cauza jidanilor. Numai ei sunt cauza crizei care ne gâtue. Contra lor trebue să dăm lupta. România trebue să fie a românilor şi jidanii să plece în Palestina, dar cât mai în grabă.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

MEMORIUL L. A. N. C.

Inaintat M. S. Regelui la 20 Septemvrie 1930.

(*Urmare din N-rul 40*)

Acest ultim argument, este **o amenințare la adresa coroanei**, fiind cu atât mai caracteristică cu cât este produsă de un membru al aceluiaş partid naţional-liberal, d-l Gh. Tătărescu, fost în două rânduri sub-secretar de Stat la Interne. Amenințare, întru totul semnificativă, dar amenințare ridiculă: venind din partea unor partide falite, desăvârşit compromise, şi căzute sub oprobiul politic.

Toate argumentele dar, împotriva înlăturărei partidelor, nu rezistă celei mai elementare critici.

Concluzia noastră rămâne nestrămutată:

Criza generală, naţională, nu se poate înlătura decât odată cu criza constituţională, prin înlăturarea partidelor ca organe de guvernare directă, aplicând exact dispoziţiile art. 88 al Constituţiei.

Argumente, contra faptelor nu sunt.

Faptele arată că guvernarea partidelor a ruinat ţara.

Revolta obştească a naţiei întregi se opune acum hotărît continuării acestei guvernări dezastroase.

Raţiunea de Stat, impune să se ţină seamă de această mişcare naţională, adâncă şi generală şi să i se dea satisfacţie imediat: pentru a preveni izbucnirea ei violentă.

SIRE,

Rog pe Majestatea Voastră respectuos să-mi dea voe ca să constat, că aceste rezultate nenorocite, datorite gartidelor ca organe de guvernare directă, fără control, din cauza Constituţiei, nepotrivite cu starea socială a naţiei româneşti, au fost prevăzute de mine, cu mulţi ani în urmă, luptând constant ca să le previn.

La 1889, am arătat erorile de guvernare a partidelor, căutând să rectific direcţia partidului „junimist", de sub conducerea regretaţilor bărbaţi politici P. P Carp şi Titu Maiorescu, din care făceam parte şi eu. (Generaţia de la 48 şi Eră nouă. Iaşi, 1889)

La 1892—1895, ca reprezentant al Iaşului, în Adunarea deputaţilor, am stăruit în „noua direcţie" arătată, apărând interesele meseriaşilor şi ale ţăranilor români, victime ale guvernării partidelor, combătute de mine constant şi după aceia. (Ţăranii şi clasele dirigınte. Bucureşti 1895)

La 1907, am scris un studiu special asupra partidelor, sub titlul „Ai noştri", publicat în „Neamul Românesc" (Anul I. No. 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, Ianuar şi Februar 1907), în care determinând cu precizie cauza constituţională a tuturor relelor de cari suferea ţara, ziceam (loc. cit. pag. 20):

„*In teorie:* guvernele sunt expresiunea majorităţilor reprezen„taţiunii naţionale.

„*In realitate*: majorităţile reprezentaţiunii naţionale sunt ex„presia guvernelor.

„Dar, dacă guvernele noastre nu sunt expresia majorităţilor „naţiunii, şi nu reprezintă ţara, pe cine reprezintă?

„Aici intervine fondul specific românesc, care vine să umple „forma constituţională belgiană, care de astfel ar rămânea golită „de conţinut:

„Guvernele, în România, reprezintă pe *„Ai noştri"*.

„Ţara, e imensa majoritate a naţiunii reale, lumea întreagă „care osteneşte, care agoniseşte, care economiseşte, care plăteşte „biruri: agricultorii cei vrednici, industriaşii şi comercianţii cei „harnici, reprezentanţii profesiunilor liberale, funcţionarii de toate „gradele, cari îngrijesc de interesele obşteşti.

„Ai noştri", sunt infima minoritate a naţiunii constituţionale, „formată în cea mai mare parte, din declasaţii tuturor profesiu„nilor, cari nu fac nici o muncă pozitivă, şi totuşi alcătuesc o „categorie importantă de *profesionişti ai politicei*, trăind din „specularea intereselor obşteşti.

„Toţi aceştia sunt organizaţi în bresle, în tovărăşii de in„terese personale, pe care le numesc „partide", şi a căror ţintă „nu e alta decât dobândirea şi păstrarea puterii", ca mijloc de satisfacere a raţiunii lor de a fi.

„Aceste pretinse „partide", se înfăţişează ca adevărate *so„cietăţi anonime de exploatare, fără răspundere a foloaselor „puterii;* în cari asociaţii aduc un capital de palavre, de trucuri „electorale, de pretinse simpatii printre alegători, şi realizează „foloase însemnate în paguba ţării".

Arătând astfel cauza răului, în organizaţia însăşi a partidelor, am refuzat constant să mă amestec cu dânsele, şi am căutat să le opun, ca singur remediu posibil, *trezirea conştiinţei naţionale, ca putere activă de guvernare;* a naţiei apărându-şi ea singură interesele ei, împotriva acestor partide parazitare, unite acum tot mai mult cu paraziţii jidani.

La 1923, în momentul chiar al desbaterii *Constituţiei Noui,* impuse României de tratatele internaţionale, cu darea de drepturi tuturor străinilor, fără deosebire, prin desfiinţarea art. 7, ocrotitor, din vechea Constituţie dela 1879: am înfiinţat *„Liga Apărărei Naţionale Creştine"*, declarând dela început că *„Liga nu este partid, nu voeşte să fie partid, nu va fi nici odată partid"*, şi apelând astfel iarăşi de-a dreptul la conştiinţa naţiei româneşti, pe baza unei doctrine ştiinţifice, lămurite, şi a unui program amănunţit, rezumat în cuvintele: *Hristos, Regele, Naţiunea* (Călăuza bunilor Români, Iaşi 1923).

In mare număr, Românii au răspuns în toată Ţara la apelul „Ligii Apărării Naţionale Creştine", făcând să intre zece reprezentanţi ai ei, chiar la prima alegere generală, în adunarea deputaţilor dela 1926.

Luptând fără mijloace materiale, ca ale partidelor, fără clientele lor de partid, fără agenţi plătiţi şi fără promisiuni demagogice, ci numai cu propaganda ideală a doctrinei şi programului său: aceasta izbândă a L. A. N. C. făcea dovada că ea dăduse satisfacţie cel puţin teoretică, nevoilor reale ale marei mulţimi româneşti, şi era o indicaţie vrednică de luat aminte, pentru orice guvernare prevăzătoare, în care direcţie i se impunea să îşi îndrepte silinţile.

Iar în momentul acesta, după trecerea valului de popularitate a partidului naţional ţărănesc, care a înşelat toate aşteptările, marea mulţime, revine iarăşi, şi mai hotărît, către L. A. N. C., cum au dovedit alegerile parţiale dela 4 Mai 1930.

Aceasta mişcare naţională, reală, trebue salutată cu bucurie şi lăsată să se desvolte, după puterile ei fireşti, fiind cea mai sigură chezăşie a ordinei. Pentru ca L. A. N. C. îndreaptă nemulţumirile mulţimei românilor obijduiţi, către soluţia lor pe cale legală, pe baza unei doctrine, şi a unui program.

Dar ce fac partidele?

In loc să dea satisfacţie intereselor primejduite, în deosebi de străinii, paraziţi ale naţiei româneşti: partidele, incapabile să rezolve problema naţională românească din cauza asociaţiei lor cu jidanii, prigonesc mişcarea naţională, legală a L. A. N. C, care luptă pentru „Hristos, Regele, Naţiunea", considerând-o ca „mişcare subversivă", şi punând-o pe aceeaş linie, cu anarhia comunistă, străină care luptă vădit, contra lui Hristos, contra Regelui, contra Naţiunei!

Această „politică" a partidelor, este încă o dovadă a neprevederei şi incapacităţii lor de guvernare: împingând mulţimea la revoltă, prin distrugerea speranţelor ei, şi încerderei sale în legalitate.

Ultimul corolar al acţiunei partidelor, ca organe de Guvernare directă, este anarhia.

SIRE

Nu se poate guverna decât prin adevăr.

Partidele, cari au la bază minciuna constituţională, şi cari, prin însăşi organizaţia lor, nesocotesc adevărul, în orice moment: nu pot fi organe de guvernarea directă, utilă.

Nenorocirea acestui adevăr constituţional elementar, este marea cauză a tuturor suferinţelor noastre, şi care ne va duce la peire, dacă nu e înlăturată fără zăbavă, şi fără cruţare, cu toată hotărârea, pe care o cere o aşa de mare primejdie.

Intrebarea se pune astăzi:

Oare naţia românească neîndreptăţită, să-şi facă dreptate ea singură?

Dumnezeu să Vă ajute, Sire, ca istoria să poată săpa pe tablele ei de granit, această însemnare fericită:

Odată cu domnia glorioasă a Regelui Carol al II-lea, a încetat epoca silnică a dictaturii partidelor, şi a început o epocă nouă, de guvernare liberă a Naţiei româneşti, prin aplicarea constituţiei.

Supunând Inaltei Hotărâri a Majestăţei Voastre, aceste consideraţii cu privire la criza generală, şi la mijlocul de a o înlătura,

Rămân cu profund respect

SIRE,

al Majestăţei Voastre prea plecat şi supus servitor.

A. C. CUZA.

Preşedintele Suprem al „Ligii Apărării Naţionale Creştine"
Deputat de Roman.

Iaşi, 20 Septemvrie 1930.

Când jidanul ajunge preot catolic.

Ziarul Temesvári Hirlap, din 30 Oct. 1930, Nr. 247, publică un articol despre execuţia criminalului Balázs, care a fost spânzurat în Timişoara.

La finea articolului, cu litere grase scrie: După părerea capelanului Rech: *Balázs István a murit ca un păcătos pocăit.*

Adecă, criminalul Balàzs *s'a spovedit capelanului catolic*, de origine jidovească, *şi a mărturisit crima. In faţa justiţiei, Balázs, susţinea, că ar fi nevinovat N-a fost nici o probă pentru vinovăţia lui, totuşi a fost spânzurat...* Trebue aflat, care a fost rolul lui Rech, în această cauză.

De aceea, respectuos ne adresăm P. S. Sale Episcopului romano-catolic, cu rugarea să bine voiască a ancheta urgent şi sever cazul. In cazul, că Rech ar fi comis ce i se impută prin „Temesvari Hirlap", neamânat să fie scos din reverendă, pentrucă, cel mai mare păcat la un preot este: divulgarea secretului spovedaniei!

Biserica creştină a avut martiri în rândul preoţilor, cari n'au vrut să divulge ceea ce i-au încredinţat credincioşii cari s'au spovedit (mărturisit).

Dacă Rech a făcut declaraţia scrisă în „Temesvari Hirlap", atunci, în interesul bisericii catolice, *nici o clipă nu mai poate funcţiona ca preot.*

Nimeni nu are dreptul de a-şi bate joc de sfintele Taine ale lui Hristos, cu atât mai urât este, când un jidan botezat, ajuns preot creştin, face acest lucru

Aşteptăm o grabnică lămurire din partea clerului catolic.

Al. Ţieranu

Din viața satelor noastre.

Comeat: In 7 l. c. „Cercul cultural Chesinț" și-a ținut ședința culturală în comuna Comeat. La orele 10 am descins la sf. biserică, unde am luat parte activă, fiind prezenți învățătorii din comunele Chesinț Sintar, Bogda, Altringen și Buzad. La utrenie au cântat corul vocal mixt, instruat de înv. preot. Virgil Lugojan și condus de istețul cântăreț de strană, A. Milincu.

Biserica este nouă și bine'ngrijită, ceea ce se poate mulțumi conducerii armonioase a cărturarilor comunei și poporului dreptcredincios. Deși timpul a fost puțin favorabil fiind prin comună o imală ca'n povești, totuși biserica a fost bine cercetată. Iar ceea ce mi-a plăcut mai mult a fost faptul că stranele au fost pline de cântăreți din loc și încă cântăreți de forță, cari îți dau să înțălegi că ei sunt mândrii cu biserica lor. Poporul dreptcredincios, prin înfățișarea sa solemnă și pioasă îți mărturisește că el vine la biserică să se roage lui Dzeu și nu de ochii lumii, cum se face mai nou, în multe comune.

A urmat apoi ședința intimă, iar după masă ședința publică. La ora 2 d. m. contrar așteptărilor noastre, fiind prin comună comunicația, din pricina imalei, mizerabilă, sala de învățământ era ticsită de asculători Președ. cerc. înv. dir. A. Oarcea deschide ședința, spunând auditorilor rostul cercurilor culturale și făcând asemănare între felul cum își petrece timpul liber țăranul român și cum cel din apus, ascultând prelegerile universităților populare.

Urmează recitări de poezii, dialoguri și trialoguri, întrerupte prin cântări de corul mixt, ce a. m. a cântat în biserică. Au fost doi conferențieri, înv. dir. A. Oarcea, a vorbit despre „Curățenia ca mijloc de întreținere a sănătății", iar înv. F. Toma despre „Insemnătatea băncilor sătești.

Atențiunea cu care s'a ascultat desfășurarea programei bogate, ilustrează că în această comună s'a muncit și să muncește cu zor, așà că disciplina și bunacuviința ce o constați la comiteni este o laudă ce se atribue înv. penzionat, Taica Spân și actualilor conducători, înv. dir. Ioan Maniu și preotului Virgil Lugojan.

O bună impresie face fiecărui strein conlucrarea armonioasă ce se constată între pătura conducătoare și cea condusă. Participarea activă în corul vocal mixt a dnei preutese Mărioara Lugojan și a dșoarelor înv. dir. Maniu, denotă că Dlor înțeleg ce însemnează a trăi la țară, pentrucă sunt și cazuri unde consideră această coborîre în mijlocul sătenilor de o dejosire. Da ne coborîm în mijlocul lor, nu ca să rămânem cu ei, ci ca să-i ridicăm la noi.

O conlucrare armonioasă și pentru viitor ne face să așteptăm lucruri frumoase ce se vor înfăptui în această comună, cu oameni deștepți, cinstiți și muncitori.

Raportor.

Rugăm pe onorații abonați să binevoiască a achita abonamentul.

Cine nu are suma întreagă, acela să plătească măcar numai o parte, deocamdată.

Acei, cari vor dovedi, că nu vreau să-și facă datoria, vor fi dați în judecată și vor avea spese inutile, din vina lor proprie.

Informațiuni.

In atenția vânătorilor. România. Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Serviciul Vânătoarei No. 273034 din 8 Decembrie 1930. Consiliul permanent de vânătoare în ședința dela 26 Noembrie 1930 în urma avizului dat prin Deciziunea Ministerială No 17185/1930 s'a hotărât menținerea Deciziunei Ministeriale N. 100359/1925 înterzicându-se cu desăvârșire vânătoarea la farul automobilelor, fie în mers fie staționare, precum și la orice fel de far sau aparat de luminat, care orbind vânatul îl pune în imposibilide a se apăra. Se atrage atențiunea ca cei ce vor contraveni acestei Deciziuni, risca să li se confiște și automobilul ca corp delict. Șeful serv. Vânătoarei, Director General A. I. Nisescu m. p. Sub Director Anton Pădureanu m. p.

Pentru adevăr. Revista jidovească Realitatea Ilustrată în numărul 201 din 4 Dec. 1930, la pagina 6, voind să apere loj le francmasoane, știut fiind că aceste sunt loji pur jidovești zice: Noroc că Francmasoneria activează doar pentru binele amenirei.

Deoarece ne place — de dragul adevărului — ca lucrurile să fie spuse totdeauna pe față, ținem să complectăm noi ceeaee revista jidovească a uitat: Noroc că francmasoneria activează doar pentru binele omenirei . . . jidovești. Astfel că pentru noi creștini, francmasoneria nu prezintă nici un noroc, ba din contră, o mare pacoste.

Pavel Berariu

Medicul șef al orașului Dr. Octavian Proștean și-a reînceput practica sa medicală și dă consultațiuni zilnice între orele 2—4 p. m. în locuința sa din circ. III. Bul. Carol Nr. 26 Partere.

1—3

BCU Cluj / Central University Library Cluj

MICA PUBLICITATE

De vânzare *un tractor internațional* cu plug 3 brazde, una mașină de treerat Hofer Schranz și una mașină de săcerat legatoare toate în buna stare de funcțiune 300.000 lei.

Inlezniri de plată

A se adresa la adm. ziarului.

1—2

Atențiune alegători. Cine nu este înscris în lista de alegători pentru Cameră, Senat, Județ sau Comună, să se prezinte până la 31 Dec. la primăria comunei unde locuesc și să ceară înscrierea.

Corpul Portăreilor Trbunalului Timiș- Torontal Timișoara.

No. 6639/1929.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică, că în urma decizului despre ordonarea execuțiet cu No. 7328/1929 al jud. urb. II. Timișoara, și în urma decisului cu No. G. 10187/1929 al judecătoriei II. urbană Timișoara, favorul firmei Cooperative de Credit Industrial repr. prin Dr. Victor Veterana avocat din Timișoara, pentru suma de 12.000 Lei capital, interese de 15 1/2% dela 9. V. 1927. și pentru spese în 2273 Lei deja stabilite și cele ce se vor mai stabili, se fixează termen pentru efectuare licitațiunei pe ziua de 23 Decemvrie 1930, ora 11 a. m. în comuna Fratelia Str. XII No. 3 în casa barbierului Mosinazky pe când și unde se vor vinde prin licitație obiectele sechestrate și anume: mașini de scris, mese de scris, cassa de bani etc. prețuite în 14.600 Lei.

Timișoara, la 28 Novembrie 1930.

indescifrabil.
portărel

CINEMA:

CINEMATOGRAFUL APOLLO DIN FABRICĂ

dela 17 Decemvrie și zilele următoare.

Marele film sonor!

DREPTUL LA DRAGOSTE

Aceleași patimi îi răscolesc svăcnirile sufletului târând'o în vârtejul lor mistuitor. Fire impulsivă, pasionată, această femee trăește într'o desăvârșită emancipare despuiată de orice prejudecăți și reguli sociale îmbătată de dreptul la dragoste pe care-l socoate în posesia oricărei ființe libere, ea-l soarbe pretutindeni cu nesaț, storcându-i tot miezul de voluptate. E însă în acest caracter, o slăbiciune, comună tuturor femeilor; instinctul matern, un lanț mai tare decât amețeala dragostei care îi împiedică avântul atunci când înebunită de dor ea crede că nu va șovăi să-și părăsească căminul.

IN ROLURILE PRINCIPALE:

NILS ASTHER — GRETA GARBO — JOHN MC. BROWN

Monopol: Metro-Goldwyn-Oradea-Mare.

Judecătoria rurală Biled.

Nr. G. 1726/4/1928

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul esmis judecătoresc aduc la cunoștința publică, cum că lucrurile următoare și anume 1 vacă roșe care s'uu sechestrat la urmăritul în favoarea urmăritorului Belgo română spa. de asigurare în baza deciziunei Nr. 1515/1928 a judecătoriei Biled pentru încasarea creanței de 923 lei și'n acces și care sunt prețuite în 2000 se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea licitației se fixează termen pe *ziua de 22 Decembrie 1930 orele 3. d a. m în comuna Cărpiniș* și toți cari au voe de a cumpăra sunt învitați Aceste obiecte se vor vinde celui mai mult care oferește pe lângă bani gata în eventuul și sub prețul de strigare și evaluare.

Biled, la 10 Decemvrie 1930.

Portărel *ss N. Stark.*

Pentru conformitate
grefier

Judecătoria rurală Biled.

Nr 1742/4/1928.

PUBLICAȚIUNE DE LICITȚIE.

Subsemnatul esmis judecătoresc aduc la cunoștință publică, cum că lucrurile următoare și anume: 1 mașină de cusut cari s'au sechestrat la urmărit în favoarea urmăritului Belgo română spa Timișoara în baza deciziunei Nr. 1513/1928 a judecătoriei Biled pentru încasarea creanței de 234 lei și acces. și cari sunt prețuite în 600 se vor vind prin licitație publică. Pentru efectuarea licitației se fixează termen pe ziua de *22 Decemvrie 1930 orele 4. d. a. m în comuna Cărpiniș* și toți cari au voe de a cumpăra sunt învitați.

Aceste obiecte se vor vinde celui mai mult care oferește pe lângă bani gata, eventual și sub prețul de strigare sau evaluare.

Biled, la 10 Decembrie 1930.

Portărel *ss. Nicolae Stark.*

Pentru conformitate
grefier.

Judecătoria rurală Biled.

Nr. 1729/4/1928.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul esmis judecătoresc aduc la cunoștința publică, cum că lucrurile următoare și anume: 1 vacă albă cu cap roșu și 1 vacă albă cari s'au sechestrat la urmărita în favoarea urmăritorului Belgo română spa. Timișoara în baza deciziunei nr. 1501/1928 a judecătoriei Biled pentru încasarea creanței de 3076 Lei și acces. și cari sunt prețuite în 4000 lei se vor vinde prin licitație publică. Pentru efectuarea licitației se fixează termen pe ziua de *22 Decemvrie 1930 orele 2 d. p. a. m. în comuna Cărpiniș* și toți cari au voie de a cumpăra sunt învitați. Aceste obiecte se vor vinde celuia care dă mai mult pe lângă bani gata, eventual și prețul de evaluare.

Biled, la 10 Decemvrie 1930.

Portărel *ss. Nicolae Stark*

Pentru conformitate
grefier.

Judecătoria rurală Biled.

Nr. 1727/4/1928.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul esmis judecotoresc aduc la cunoștința publică, cum că lucrurile următoare și anume: 1 mașină de secerat și 1 vânturătoare cari s'au sechestrat la urmărita în favorul urmăritului Belgo româna spa Timișoara în baza deciziunei Nr. 1505/1928 a judecătoriei Biled pentru încasarea creanței de 936 lei și acces și cari sunt prețuite în 1500 se vor vinde prin licitație publică. Pentru efectuarea licitației se fixează termen pe ziua de *22 Decemvrie 1930 orele 5 d. a m. în comuna Cărpiniș* și toți cari au voe de a cumpăra sunt învitați. Aceste obiecte se vor vinde celui care dă mai mult pe lângă bani gata eventual și sub prețul de evaluare.

Biled, la 10 Decembrie 1930.

Portărel *ss. Nicolae Stark.*

Pentru conformitate
grefier.

CINEMA:

Cinematograful CAPITOL

Dela 25. Decemvrie și zile următoare.

film vorbitor și cântător

PARADA DRAGOSTEI

după piesa lui LEON XANROT, cei mai mare film monumental

cu celebrii:

MAIRICE CHEVALIER — LUPINO LANE — EUGENE PALETTE

Monopol: Paramountfilm București

Cinematograful APOLO

Dela 25 Decemvrie și zilele următoare:

Delicioasa operă cinematografică.

VALSUL DRAGOSTEI

Un scenariu agreabil interpretat de artiști simpatiei.

In rolurile principale:

LILIAN HARVEY — WILLY FRISCH — GEORG ALEXANDER

Monopol: Matadorfilm Braov

Tiparul Tipografiei Diecezane Aarad.

Biblioteca Universității Regele Ferdinand I. din Cluj * ROMÂNIA